

Tijdelijke wegwijzer **contactonderzoek van vliegtuigcontacten COVID-19**

Vastgesteld: 09-07-2020	Geaccordeerd door: (10)(2e)
Eigenaar: (10)(2e)	Volgende herziening:

Verantwoording registratie

Uitgangspunt is: minimale registratie waarbij persoonsgegevens volgens regelgeving uiteindelijk juist bewaard kunnen worden en genomen handelingen kunnen worden achterhaald.

Op het moment dat we versterking hebben voor deze werkzaamheden, wordt de werkwijze weer herzien zodat de handelingen ook opgeslagen zijn voor archivering. Deze tijdelijke werkwijze wordt dan ook netjes door de betreffende medewerkers gearcheveerd.

Momenteel wordt er dus tijdelijk met een minimale variant gewerkt, zodat we de werkdruk aankunnen en we zorgen er op een later moment voor dat het alsnog zodanig gearcheveerd wordt zodat handelingen ook makkelijk terug te vinden zijn in de toekomst.

Betrokken partijen

- De LCI is als Nationaal Focal Point (NFP IHR) aanspreekpunt voor Europa en de WHO voor onder andere verzoeken van contactonderzoek in de luchtvaart;
- GGD Kennemerland (Amsterdam Schiphol Airport), GGD Rotterdam-Rijnmond (Rotterdam Airport), GGD Zuid-Limburg (Maastricht Aachen Airport), GGD Brabant Zuidoost (Eindhoven Airport) en GGD Drenthe (Groningen Airport Eelde) zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van contactonderzoek zoals beschreven in de WPG op vluchten die geland zijn op de luchthavens in hun regio.
- Voor het verkrijgen van passagiersgegevens wordt in de regio samengewerkt tussen GGD en airport medical services, het vliegveld en de luchtvaartmaatschappijen.
- Bij een melding van een verdachte patiënt (met COVID-19 klachten) aan boord van een vliegtuig wordt deze melding bij aankomst van de patiënt op het vliegveld doorgegeven aan de betreffende GGD. De route van deze melding kan direct vanuit het vliegveld naar de verantwoordelijke GGD lopen of via het ministerie van IenW verlopen. Afhankelijk van de situatie en tijdstip verloopt die laatste route soms ook via de LCI.
- Elk van de 25 GGD-en in Nederland kan te maken krijgen met een casus waar bij bron- en contactonderzoek (BCO) blijkt dat in de besmettelijke periode gereisd is met een vliegtuig.

Definities vliegtuigcontacten

1. Vliegtuigcontacten bij passagier als index worden als 'overige nauw contact' gedefinieerd (categorie 2a in BCO protocol):
 - passagiers zittend t/m 2 stoelen afstand voor-, achter- en zijwaarts van de index (maximaal 24 contacten), waarbij het gangpad als een rij stoelen wordt beschouwd en vliegtuigcompartimenten/secties als grens. (www.seatguru.com).

Onderscheiden worden:

 - a. Contacten in Nederland
 - b. Contacten in het buitenland.
2. Vliegtuigcontacten, overig nauw contact, categorie 2a, als index een bemanningslid is:

Direct samenwerkende bemanning die meer dan 15 minuten aaneengesloten contact hadden op minder dan 1,5 meter afstand. In de praktijk zullen dit vaak de bemanningsleden zijn die in hetzelfde compartiment/sectie als de index hebben gewerkt. In het zeldzame geval dat een bemanningslid meer dan 15 minuten contact heeft gehad met één of meerdere passagier, bijvoorbeeld omdat extra zorg is verleend, dan dienen deze passagiers zo mogelijk worden opgespoord via de hieronder beschreven processen en als categorie 2a te worden aangemerkt.

Afspraken

- De besmettelijke periode van de index is van 48 uur voor start symptomen tot 24 na verdwijnen van symptomen en minimaal 7 dagen na de start van symptomen (LCI richtlijn COVID-19).
- Contactopsporing (CO) vliegtuigcontacten wordt door de GGD alleen opgestart voor vluchten die in Nederland aankomen.
- Er wordt geen tijdslimiet gesteld in de [RAGIDA guidelines](#) aan de duur van blootstelling. Bij alle vluchten, ook korte vluchten, wordt BCO gestart.
- De RAGIDA (ECDC) richtlijnen en de bron en contactopsporing richtlijnen van ECDC en WHO [ref 1,2,3] worden gevolgd met aanpassingen, conform het Nederlands beleid voor bron en contactonderzoek (zie Handreiking contactonderzoek van vliegtuigcontacten).
 - ➔ Bij COVID-19 gaan we uit van besmettelijkheid vanaf 48 uur voor begin klachten;
 - ➔ Besmettelijkheid van bemanningslid met COVID-19 richting passagiers is beperkt door het beperkte contact tussen bemanning en passagiers indien de richtlijnen voor de luchtvaart (EASA IATA) tijdens de COVID-19 pandemie worden gevolgd. Zij worden aangemerkt als overig niet nauw contact, categorie 3;
 - ➔ Indien meer dan 12 dagen verstreken zijn na de vlucht heeft het weinig zin om reiscontacten nog op te sporen omdat waarschuwing en maatregelen dan vaak pas ingesteld kunnen worden als de incubatietijd (2-14 dagen) is verstreken. Onderzoek heeft aangetoond dat ten tijde van de pandemische influenza in 2009 het identificeren van de contacten gemiddeld 4 dagen in beslag nam. Traceren voor opsporen tertiaire gevallen heeft op dit moment weinig toegevoegde waarde gezien het brede testbeleid in Nederland voor iedereen met klachten en de intensieve communicatie hierover.
- Indien er meer dan 12 dagen verstreken zijn na de vlucht of als op dag 13 na de vlucht geen valide contactgegevens (tel. nummer of e-mailadres) beschikbaar zijn van de contacten, zal er geen CO plaatsvinden. De GGD van de regio waar de index verblijft beoordeelt of vliegtuigcontacten moeten worden opgespoord. Als hier vragen over zijn wordt de voorwacht van de LCI gebeld.
- Indien passagiers gewaarschuwd moeten worden dan geeft de betreffende GGD (woon- en/of verblijfplaats) van de regio van de index de volgende gegevens door aan de GGD van de luchthaven van aankomst: naam, geboortedatum, paspoortnummer, datum vlucht, vluchtnummer, stoelnummer en 1^e ziektedag.
- De luchthaven GGD start CO vliegtuigcontacten als dit geïndiceerd is (bij vragen wordt de LCI voorwacht geconsulteerd).
- Indien een melding van een besmet persoon aan boord van een vlucht naar Nederland wordt doorgegeven via NFP/EWRS dan beoordeelt de LCI of het mogelijk en wenselijk is dat contactopsporing wordt opgestart. Als dat het geval is dan worden de gegevens doorgegeven per beveiligde mail aan de betreffende GGD van de luchthaven.
- Indien buitenlandse passagiers geïnformeerd moeten worden, die zijn doorgevlogen naar een andere bestemming buiten Nederland/ niet meer in Nederland zijn, dan levert de GGD van de betrokken luchthaven een bestand per beveiligde mail aan de LCI, met daarin de contactgegevens van de te waarschuwen passagiers.
- De LCI mailt de NFP's van het land van herkomst of het land van 'final destination' van het contact ter informatie met het verzoek de betreffende passagiers te informeren en indien nodig maatregelen te treffen;

- De geïdentificeerde contacten in Nederland worden gemonitord tijdens hun quarantaineperiode door de GGD van de luchthaven. Bij klachten wordt het contact overgedragen aan de GGD van de regio waar hij/zij verblijft.
- GGD van de luchthaven informeert (met toestemming van de index) de luchtvaartmaatschappij voor informatie en voor het opleggen van eventuele preventieve ARBO maatregelen voor bemanningsleden.
- Indien de index een bemanningslid is, dan is dat maatwerk en wordt de contactopsporing afgestemd tussen de GGD van de index en de GGD van de luchthaven.

Activiteiten

- In de (10)(2e) @rivm.nl inbox komen de EWRS/NFP, GGD meldingen binnen. Bij telefonische meldingen wordt verzocht dit op de mail te zetten naar (10)(2e) @rivm.nl → Op de R-schijf (R:\LCI\5. Preventie en Bestrijding\5.2 Contactonderzoeken\2020\2019-nCoV (Wuhan)\Luchtvaart BCO) is een **Blanco invul sheet EN** welke naar de GGD kan worden toegezonden als invulformulier met de voor de LCI benodigde **(contact)gegevens**.

- Op de *R-schijf* is tevens een **voorbeeldmail** om te gebruiken voor het doorsturen van contactgegevens naar andere landen via **EWRS** of per mail naar het **NFP**.

Aandachtspunten bij het verzenden van een mail:

- Zorg dat je in **EWRS "contains personal data" aanvinkt**
- bij het versturen van contact gegevens **per mail** naar een NFP wordt het **document** (pdf of excel) beveiligd met een wachtwoord. Stuur een **2^e mail met alleen het wachtwoord** (dus zonder de bijlage)!
- Mailadressen van de NFP's worden elke 2 weken vernieuwd en zijn terug te vinden in de LCI-voorwacht mailbox in de map A-WERKAFSPRAKEN).

Registratie

- De mails m.b.t. CO luchtvaart vliegtuigcontacten (EWRS/ NFP en GGD mails) worden na afhandeling geplaatst in de "**LCI Voorwacht**" mailbox in de map "**Luchtvaart BCO berichten**". Dit geldt zowel voor **inkomende** als **verzonden** mails. Dus elke mail die is binnengekomen en die is verzonden moet je plaatsen in de map "Luchtvaart BCO berichten". Altijd wordt de titel v/d mail aangepast naar: {vluchtnummer}_{datum}_{vluchtroute}. Bijv. : UA555_30012020_SanDiego-Chigago.
 - Op de mail gaan staan → dubbel klikken → titel aan te passen → Kruisje klikken → opslaan. Zie [hier](#) voor een uitleg met plaatjes.
- Persoonsgegevens om te verzenden naar NFP's kunnen evt. als klad worden opgeslagen in de map "Kladjes". Bijvoorbeeld als de verschillende pdf's voor verschillende NFP's moet maken met persoonsgegevens: R:\LCI\5. Preventie en Bestrijding\5.2 Contactonderzoeken\2020\2019-nCoV (Wuhan)\Luchtvaart BCO met de titel: {vluchtnummer}_{datum}_{vluchtroute} Bijv. : UA555_30012020_SanDiego-Chigago.
- In deze map kun je alle documenten van de betreffende casus opslaan **zonder dit document te vergrendelen met een wachtwoord** (de map contactonderzoeken is al vergrendeld en is alleen toegankelijk voor voorwachten en artsen). Dit is conform de afspraken in de wegwijzer: R:\LCI\5. Preventie en Bestrijding\5.1 DA\Wegwijzers, Q&As en achtergrond\Inhoudelijk\Persoonsgegevens, omgaan met\Wegwijzer
- Noteer de casus **alleen** in Crios indien er bijzonderheden zijn en/of er wordt afgeweken van de afspraken zoals in deze wegwijzer vastgelegd zijn.
 - Beschrijf dan de situatie, vraag, afweging en uitgezette acties, vermeld dan ook het vluchtnummer, datum van de vlucht en vluchtroute(s).

Via	Binnenkomst	Afhandeling Binnen kantoor tijden (vanaf vorige dag 17 uur tot 17 uur binnengekomen)	Afhandeling buiten kantoor tijden
EWRS/NFP	Alle in- en externe dienstartsen, LCI-voorwacht mailbox, onderzoekers, hebben een eigen EWRS- account.	De LCI-voorwacht checkt de inbox en stemt indien nodig af met de achterwacht arts	De voorwacht checkt 2 maal per dag de LCI-voorwacht mailbox. Indien nodig schakelt voorwacht de beschikbare achterwacht in. <ul style="list-style-type: none"> CO die in Nederland uitgevoerd moet worden wordt doorgezet naar betreffende GGD.
GGD	LCI voorwacht mailbox	De LCI-voorwacht checkt het bericht en stemt indien nodig af met de achterwacht arts.	De voorwacht checkt 2 maal per dag de LCI-voorwacht mailbox. Indien nodig schakelt voorwacht de beschikbare achterwacht in. <ul style="list-style-type: none"> Internationale contacten uit CO worden doorgezet via EWRS of per mail naar NFP.

Evaluatie

De betrokken GGD kan de LCI altijd benaderen voor het bespreken van casuïstiek of over de gemaakte samenwerkingsafspraken. BCO en de voortgang/ werkwijze wordt besproken in het wekelijks BCO task force overleg en indien nodig wordt een extra overleg met de voor-achterwachtartsen ingepland.

Richtlijn

Risk assessment guidelines for disease transmitted on aircrafts – [RAGIDA guidelines](#)

Contactgegevens GGD-en met luchthaven

GGD Kennemerland		
Naam	Telefoonnummer	Email
Dienstdoend AIZ/ VPK	023 - 789 1612	(10)(2e) @vrk.nl
Buiten kantooruren	088 - 0613962	
GGD Brabant Zuid Oost		
Naam	Telefoonnummer	Email
Dienstdoende AIZ/ VPK	088 - 0031 333	(10)(2e) @ggdbzo.nl
Buiten kantooruren	0900 - 3676767	(10)(2e) @zorgmail.nl
GGD Zuid Limburg		
Naam	Telefoonnummer	Email
Dienstdoende AIZ	088 - 8805070	(10)(2e) @ggdzt.nl
Buiten kantooruren	088 - 8805075	
GGD Rotterdam-Rijnmond		

Naam	Telefoonnummer	Email
A. (10)(2e) de Raad	(10)(2e)	(10)(2e) @rotterdam.nl
E. (10)(2e)	(10)(2e)	
Buiten kantooruren		

GGD Drenthe		
Naam	Telefoonnummer	Email
Dienstdoende AIZ/VPK	0592 - 306300	(10)(2e) @gddrenthe.nl
Buiten kantooruren	088 - 0230617	

Contactgegevens GGD-en

(10)(2g)

LCI		
Naam	Telefoonnummer	Email
R. (10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @RIVM.nl
C. (10)(2e)		
S. (10)(2e)		

Referenties:

1. European Centre for Disease Prevention and Control. Risk assessment guidelines for infectious diseases transmitted on aircraft (RAGIDA). ECDC: Stockholm; 2020.
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/risk-assessment-guidelines-infectious-diseases-transmitted-aircraft-ragida-middle>
2. Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding. Contactonderzoek: volksgezondheidsbeheer betreffende personen, met inbegrip van zorgverleners, die contact hebben gehad met personen met COVID-19 in de Europese Unie - tweede update, 8 april 2020. Stockholm: ECDC; 2020.
https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Public-health-management-people-in-contact-with-COVID19-cases_NL.pdf
3. Contact tracing in the context of COVID-19. Interim guidance 10 May. 2020 WHO/2019-nCoV/Contact_Tracing/2020.1
https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332049/WHO-2019-nCoV-Contact_Tracing-2020.1-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Versiehistorie

versie	datum	auteur	toelichting
1	20200629	(10)(2e)	Eerste versie
2	20200709	(10)(2e)	Tweede versie